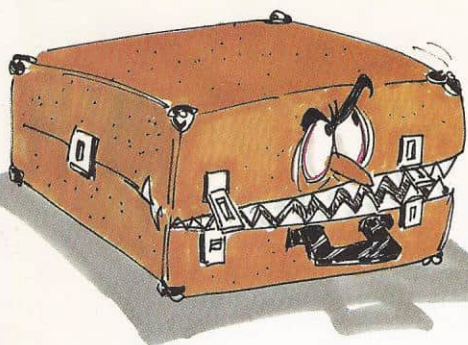

Reising i jobben – trivsel eller trussel?

Siemensmedarbeiderne har henimot 30 000 overnattinger knyttet til reising i året. Hva betyr det for helsa? – "Står til idag" – tar opp spørsmålet

Siemens Nr. 7. Mandag 9. november 1987 Intern

Siemensåret: Volumet opp, fortjenesten ned

— Forretningsåret som ble avsluttet 30/9 ble preget av en sterk økning i bestillingsinngang (15%) og særlig omsetning (39%), mens resultatet ikke var tilfredsstillende, sier Bjarne Øvestad til Siemens Intern. Vi er ikke fornøyd med kostnadsutviklingen i året som gikk. I tillegg fikk vi et par solide tapsprosjekter. Dette reduserte vårt resultat før ekstraordinære poster. — Hva det endelige resultat vil bli, er

ikke klart ennå, men det vil bli lavere enn fjorårets (82 mill kr), noe vi selvfølgelig er lite fornøyd med.

Bestillingsinngangen ble 3 milliarder kr mot fjorårets 2,6 milliarder. Omsetningen steg til hele 3,2 milliarder fra 2,3 milliarder. Her slo avregningen av en del storprosjekter sterkt ut.

— Antall ansatte steg fra 3286 til 3448.

— Kostnadene har vist tildels betydelige overskridelser i enkelte avde-

linger og prosjekter, sier Øvestad, og det vil bli gjort store anstrengelser for å rette opp forholdene på de problemområder vi har. — På den annen side har vi heldigvis avdelinger og prosjekter som også denne gang har bragt meget positive resultater, og dermed delvis kompensert for tapene.

Kontroll med kostnadsutviklingen blir en av våre viktigste oppgaver i det året vi er inne i, sier Øvestad.

Siemens-pensjonistene nyter livet

På et av Mallorcas nyeste feriesteder fant man i høst et sterkt innslag av Siemens-pensjonister fra Trondheim, som hadde forlagt sin tradisjonelle høsttur til dette idealsted for sol, sjø og dolce vita. Fra venstre Edith Brattland, Nancy Karlsen, Svanhild Røhmesmo, Borghild Gellein og Johanna Olsen. Mer om turen på side 12.

Vi gratulerer

Karin Muller og Tore Johnsen, Siemens Oslo, og Inger Lise og Gunnar Nedgården, Siemens Trondheim, som takker firma, venner og kolleger for gavene på bryllupsdagen.

Nytt om navn

Fysioterapeut Einar Haave, S/O, sluttet i sin stilling 30/9 for å fortsette sine studier. Stillingen vil bli besatt påny.

Jan Brox Nilsen, de ansattes representant i AMU/BU Oslo, er fra 1/10 utvalgets nye formann. Tidligere formann Erik Bødtker Næss, valgt av bedriften, er ny sekretær.

Brukerforeningen for Siemens ADB-systemer har dags dato 55 elinstallatører og 5 elberegningsskontorer som medlemmer. Styret har et fruktbart samarbeid med Siemens, noe som har resultert i bedre programvare. Styret består av Kjell O. Melbye, Roar Svendbye og Per A. Olsen (formann).

Som nytt medlem av Forslagskassen Siemens Oslo ble i siste AMU/BU-møte valgt Svein Sjøvåg, Elektronikkfabrikken, i stedet for H. P. Paulsen som er gått ut.

Hjertelig takk

– for all vennlig deltagelse og oppmerksomhet ved min kjære hustru og min mor Marit's bortgang.

*Tor Inge Johansen S/T
Torunn Johansen S/T*

– til direksjonen og ledelse i Region Øst, venner og kolleger for gaver, blomster og annen oppmerksomhet da jeg passerte 40 år i Siemens.

Gunnar Kjensli S/O

– til arbeidskamerater og direksjon for gaver og hyggelig oppmerksomhet i forbindelse med mitt 40-års jubileum.

Inger Lunda, S/O

– til direksjonen og arbeidskolleger for oppmerksomheten i anledning mitt 25-års jubileum

Inge Bjørntvedt S/O

– til direksjon og kolleger for blomster, gaver og tilstelning på min 60-års dag.

Per Kjølstad, S/O

– til kolleger og venner i Siemens for hyggelig hilsen i anledning min 60-års dag.

A. Leinslie S/T

– til firma og ledelse for gaver og oppmerksomhet i forbindelse med mitt 25-års jubileum.

Nils Nyhus S/T

– til alle kolleger og firmaets direksjon for hyggelig oppmerksomhet i forbindelse med min 60-års dag.

Sverre Stallvik S/T

Annar Aasheim, Siemens Oslo fra-trådte den 30. september sin stilling som opplæringsleder i Siemens for å gå over i egen virksomhet. – Som ny opplæringsleder er utnevnt Aud Gulvik.

Fra 1/10 er Opplæringsavdelingen Siemens Oslo og avd. for Strategisk planlegging og markedsundersøkelser samordnet under ledelse av Arne Nesheim. Den nye enheten har et landsomfattende ansvar for støttefunksjoner for strategisk planlegging og programmer for lederutvikling i Siemens A/S.

Tore Torgersen S/O er fra 1/10 utnevnt til økonomisjef for Økonomi Driftsavdelinger (tekniske avdelinger, montasje og service). Han vil i ca. 1 år framover ha sitt arbeidssted i Siemens Trondheim, hvor han også vil ha ansvaret for økonomi markedsføring offshore (installasjon og engineering).

Dag Roar Austmo S/O er 1/10 utnevnt til kontorsjef for økonomi Telesystemer (datakommunikasjon, transmisjonssystemer, forsvarssystemer og utvikling) i Seksjon Tele-teknikk.

Siemens Intern innbyr

Siemens Interns medarbeidergruppe i Trondheim har stilt seg i spissen for en ost- og vinaften lørdag 28. november kl. 19.00 på Nye Sentrum Hotell. Foruten ost og vin (også alkoholfri) blir det smaksprøver, allsang, konkurranser og dans, lover arrangørene. Aage Amundsen tar deltakerne med på

”vinferd” gjennom Frankrike, og ”Cantus” gir et musikalsk program til beste. – For Siemens-ansatte koster festen kr 90 pr deltaker, og vil man ha med følge koster det kr 230.

Innmelding til Stræ tlf. 349 eller IKr tlf. 726. – Siemens Intern slutter gjerne opp om arrangementer for medarbeidere!

Nytt EDB-system gir bedre styring av lageret på Elektrovarmefabrikken

Tekst : Tove Løhne

Å ha nok deler på lager er et spørsmål om plass. Å ha riktig antall deler på lager er derimot et spørsmål om styring.

Elektrovarmefabrikken i Trondheim har nå tatt i bruk et nytt system med avansert EDB-teknikk, utviklet i Infosenteret S/T. Systemet bygger på nye ideer om bruk av PC i kombinasjon med stormaskin, og gir opplysninger om materialkostnad og tidsforbruk ned til hver enkelt del i en varmeovn. – Systemet vil gi et klarere bilde av differansen mellom selvkost og salgspris, og kunne hjelpe til med å rasjonalisere lagerhold o.l. og dermed øke lønnsomheten i fabrikken.

– Det hele startet høsten -84, opplyser Erik Solem, Elektrovarmefabrikken. Da hadde vi allerede fått et program på stormaskin som beregner materialprisen for ulike typer varmeovner. I tillegg til materialprisen ønsket vi også å beregne den tiden det tar å bearbeide og montere de enkelte delene i en varmeovn.

Infosenteret S/T ble kontaktet og Trude Ness Egeland utviklet et tidsystem på PC. Ved å sammenholde bearbeidingstid pr. enhet med materiell som inngår i en bestemt ovn fikk man beregnet både tid- og materialkostnader for en varmeovn eller en del av en ovn.

Også faste kostnader

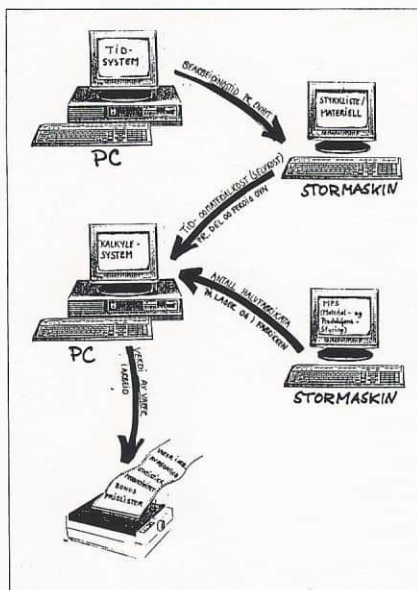
I tillegg til de variable kostnadene er det endel faste kostnader til lønn, lokaler m.m. som skal bakes inn i prisen pr. ovn. Det ble derfor nedsatt en gruppe bestående av 5 brukere (med Erik Solem i spissen) som skulle utarbeide et kalkylesystem for PC som skulle fordele de faste kostnadene. Dermed kunne selvkost pr. ovn beregnes.

De ovnene som var under produksjon eller de delene som lå på lageret hadde vi fremdeles ikke nøyaktig oversikt over. Gunn Brøndbo og Geir Petersen på systemavdelingen S/T fikk i oppdrag å lage et system på stormaskin for material- og produksjonsstyring (MPS). Dette systemet ble satt i drift 1. oktober i år. Så nå kan vi altså i tillegg til å beregne bearbeidingstid og pris pr. del og pr. ferdig ovn, også beregne den nøyaktige verdien av varer i arbeid.

Reduksjon av kostnader

– Hvilke konsekvenser får innføringen av det nye systemet?

– Det nye systemet gir oss en langt bedre oversikt over – og styring med – produksjonen. Nå vet vi til enhver tid hvor mange ovner som er produsert

den siste måneden, samt totalt avregnet selvkost og fabrikkpris.

Vi har også langt større mulighet til å differensiere de ulike satsene, slik at

kostnadene med større nøyaktighet kan finfordeles.

Med det nye materiell- og produksjonsstyringssystemet på stormaskin vil vi heretter kunne ha et riktigere antall deler på lager. Tidligere måtte vi vite at vi til enhver tid hadde nok. På dette feltet vil innføringen av det nye systemet resultere i en vesentlig reduksjon av kostnadene.

Felles språk

– Har det vært noen problemer med utviklingen av systemet?

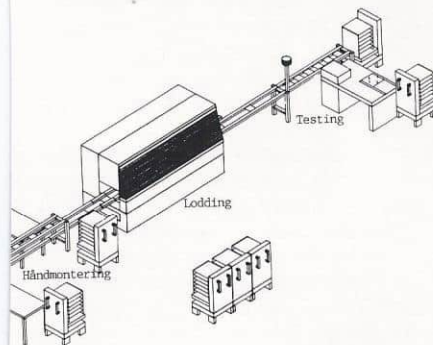
– Det største problemet var nok å finne et felles språk, eller en felles begrepsmodell, som alle kunne være med på. Denne begrepsmodellen skulle også brukes til å definere ønskene til de som skal bruke systemet og forklare dem hvordan systemet vil virke. Vi dannet derfor en brukergruppe. Der fikk vi opplæring samtidig som vi utviklet programmet. Billig var det ikke, men en slik oppgaverelatert opplæring ga oss mye matnyttig kunnskap igjen for hver investert krone, avslutter Erik Solem.

Elektronikkfabrikken i god utvikling

oniske komponenter på kort etter «skred-
eder for Elektronikkfabrikken, viser kor-

montering av komponenter på krets-
kort. Dette var et blinkskudd for oss,
sier Tangen. Maskinen går 15 timer i
døgnet og er blitt en "pengemaskin".
Vi er derfor blitt inspirert til å gå
videre med en investering i en auto-
matisk produksjonslinje for monte-
ring og lodding av kretskort med over-

Elektronikkfabrikkens nye automa-
tiske maskin for overflatemontering
av komponenter får hus i Tandbergs
gamle lokaler på Kjeller (Kjeller Elek-
tronikk A/S). Monteringen av maski-
nen begynner i februar måned, og
maskinen skal etter planen levere
ca. 300 000 elektroniske termostater
til varmeovnsproduksjonen i Trond-
heim i løpet av året. Maskinen er 22,5
m lang, og får en kapasitet på 3500
komponenter i timen.

flatemonterte komponenter d.v.s. kretskort hvor komponenten monteres og loddet på samme side av kretskortet. De fysiske volum på kort og komponenter er betydelig mindre enn de vil lager i dag.

Dette er fremtiden, og når utstyret - i løpet av året som kommer - er i drift hos oss, står vi i første rekke blant elektronikk-produsenter.

Grunnlaget for anskaffelsen av denne produksjonslinjen, som vil koste ca. 3 millioner kroner, er leveransen av elektroniske termostater til varmeovnsproduksjon i Trondheim. Behovet er ca. 300 000 termostater årlig, og vi begynner denne leveransen høsten 1988.

Siemens på Kjeller

I forbindelse med anskaffelsen av den nye produksjonslinjen har Siemens inngått et nært samarbeide med Kjeller Elektronikk A/S (gamle Tandberg), idet den nye produksjonslinjen skal plasseres i dette firmas lokale på Kjeller. Siemens skal her leie 450 kvm gulvflate. Begge firma vil utnytte utstyret i sin produksjon, og Siemens skal påta seg underleveranser så langt det er mulig. For regelen er: Desto bedre utnyttelse, desto bedre lønnsomhet, sier Tangen. - Siemens har med dette engasjert seg i et forpliktende samarbeid med et annet norsk elektronikkfirma, og har dermed også etablert forbindelser med elektronikkindustrien for øvrig i vårt land, idet det hersker et godt samarbeidsklima mellom mange av disse bedrifter. - Siemens er en attraktiv samarbeidspartner, sier Tangen. Mange oppfatter det som god reklame å ha et samarbeid med Siemens.

Løsningen med å plassere vår nye produksjonslinje på Kjeller er et nytt eksempel på at "nød lærer nøgen kvinne at spinde". De nødvendige 450 kvm gulvplass finnes ikke ledig på Linderud. Elektronikkfabrikken har idag 800 kvm mindre lokaler enn for 3 år siden, større produksjon og omsetning - og bedre lønnsomhet.

Data er lønnsomhet

- Vår linje er forsiktig vekst, sier Tangen. Vi har lagt oss på et optimalt nivå når det gjelder arbeidsinnats. Har vi for mye å gjøre, bruker vi underleverandører. Fabrikken har idag ca. 110 ansatte, og dette nivå vil vi holde inntil vi føler at vi virkelig har grunnlag for en høyere produksjon fordelt over året. Noe av det viktigste for oss er en effektiv og godt styrt innkjøpsorganisasjon. Av vår selvkost er 60-70 % innkjøp av komponenter, og enhver forbedring av lønnsomheten her slår sterkt ut i vår totale lønnsomhet.

I det hele tatt er det avgjørende viktig med gode styringssystemer. Hos oss er det data i alle krokene, og vi kommer til å satse ytterligere på moderne og effektive datasystemer. Dette vet vi betyr øket lønnsomhet for oss, både i administrasjon og produksjon, sier Tangen.

Faglunsj på Linderud

Alf Kristian Enger og Per Knotten orienterer ca. 30 interesserte tilhørere om teknikken i et gasskraftverk, som pr. anlegg vil ha en kontraktsverdi på mellom 1 og 2 milliarder kroner.

Mange vil hevde at lunsjpausen er "hellig", - da vil vi ikke forstyrres av prat om jobb eller fag.

Andre snur det på hodet, - hvorfor ikke litt åndelig føde mens vi tygger rundstykkene?

Uansett, - de to "faglunsjene" som hittil er avholdt på Linderud er blitt suksess.

Hva er så faglunsj? Idéen ble fremkastet av Bjørn Haukaas og Terje Petersen etter modell av TU's "waterhole"-arrangementer. De har lenge registrert at temaer av faglig art lett forblir "avdelingshemmeligheter" her i huset, til tross for at de ofte er av

tværbransjelig interesse. Hvis du vet mer om hva naboen driver med, kan du ofte gjøre en bedre jobb selv, mener Bjørn. Enten ved å dra direkte nytte av det i ditt eget arbeid, eller ved å snakke pent om (dvs. markedsføre!) din kollegas produkter overfor dine egne kunder.

Foreløpig er det gjennomført to faglunsjer, en om det nye datanettet ISDN (Haukaas/Grønabæk) og en om gasskraft (Enger/Knotten).

Prosjekterfaringer fra Oseberg og PC-verktøy står for tur for jul.

Har du idéer til nye emner, kontakt opplæringsavdelingen i Oslo. Dette er matnyttig, - i dobbel forstand!

Rapport fra styret

Av Roar Haglund

Jeg er som kjent en av de tre ansatte representanter i vårt styre. Vi er blitt enige om å rapportere fra møtene gjennom Siemens Intern. Jeg må innledningsvis få rette opp en uteglemmelse fra Solveig Ødegaards innlegg i nr. 5/87.

Tor Jemtland og Nils Simonsen er fortsatt styremedlemmer, og styresammensetningen er følgende:

Erik Lorentzen (formann), Boye Flittig (ansatt repr.), Hermann Franz, Roar Haglund (ansatt repr.), Arild Ingierd, Tor Jemtland, Ole H. Lie, Nils Simonsen, Lothar Würthner, Solveig Ødegaard (ansatt repr.).

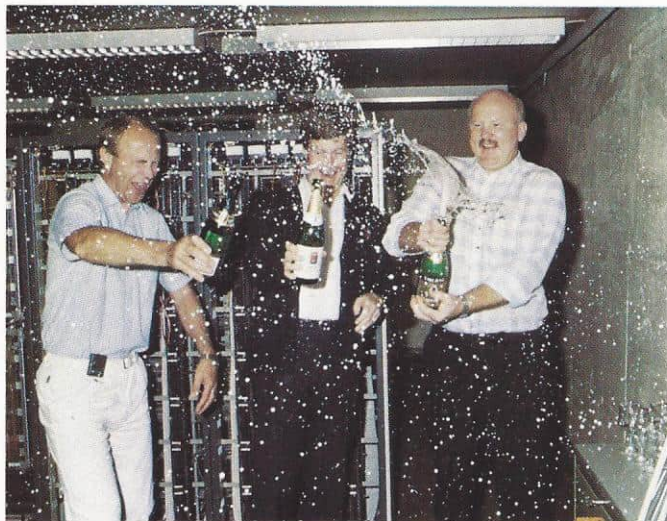
Bjarne Øvestad møter som vararepresentant når en av de aksjonærvalgte har forfall.

I mitt femte år som ansatt representant har jeg lagt merke til at styret med sin nåværende sammensetning er mer offensiv enn tidligere. Dette gir både ledelsen og oss ansatte en trygghetsfølelse som vi setter pris på.

Siste styremøte ble avholdt i Trondheim, og vi ble mottatt av Regionsledelsen som presenterte denne del av firmaet. En rekke påtenkte forbedringstiltak ble omtalt.

Styremøtet bar ellers preg av årsavslutningen. Resultatet, som er ca. halvdelen av det som ble budsjettert, kom ikke som noen stor overraskelse. Styret er hele veien blitt løpende orientert om utviklingen av administrasjonen.

Rødt lys for siste gang

Champagnekorkene smalt i taket da representanter for Siemens og Oslo Veivesen møttes under Kreditkassen i Grensen i Oslo for å foreta den endelige utkopling av Siemens-trafikkdatamaskin som i nesten femten år har sørget for at lyskryssene i Oslo sentrum vekslet.

For Svein Erik Nordby – prosessdata S/O – var dette en litt vemodig avskjed. Nordby har nemlig hatt svært så mye med den nå avslåtte datamaskin å gjøre. Anlegget var et av de første han kom i kontakt med som nybakt Siemensingeniør. Skal vi dømme etter de historiene Nordby kan fortelle om anleggets gode og dårlige perioder, må det ha vært svært spennende. Man kan lett forestille seg panikken når trafikkdatamaskinen koplet feil – for slikt kunne jo skje en gang i blant. Resultatet av slike "regnefeil" var gjerne et par smadrede biler, samt et sant kaos i hovedstadens gater.

– Det er rart med det, smiler Nordby. Når alt er kommet såpass på avstand som nå, så husker en alle episoder som artige. Selv om det nok var tøft når det stod på som verst.

Men tross alt, Siemens' datamaskin kan ikke ha gjort dårlig reklame for firmaet. Avløseren kommer også fra Siemens, men er plassert et annet sted i byen.

– Den nye datamaskinen skal betjene alle trafikklysene i hele Oslo – ikke bare sentrumsstrøkene, opplyser Nordby. I motsetning til den gamle, har den nye maskinen nok kapasitet. Vi måtte omtrent bruke skohorn for å få inn noen ekstra "bits" da vi installerte systemet, gliser han og vrir hovedbryteren til "Aus".

Apropos jenter i elbransjen...

Den kvinnelige Siemens-ingeniøren svarte: Et øyeblikk, jeg henter vaktmesteren....

"Er det ikke folk der idag?" En klassisk bemerkning fra "mannen i elbransjen" når han ringer sin grossist og "kvinnen i elbransjen" tar telefonen. Heldigvis hører ovennevnte bemerkning idag til sjeldenhetene. Denne "mannen i elbransjen" hører definitivt fortiden til. Kvinnene har for lengst gjort sitt inntog i bransjen, og ingen forbauses idag ved å møte kvinnelige montører, ingeniører og saksbehandlere i vårt "foreløpig" sterkt mannsdominerte miljø.

Og ærlig talt gutter, er det ikke litt hyggelig også da, å treffe en litt "mykere" variant av "rasen"? Og kvinnfolk, det er jo også folk, ikke sant? Bare for å erte dere litt:

En svensk psykolog, Gunnila Masreliez-Steen har sagt:

Endelig utdelt

Vi har i Siemens Intern skrevet mye om Verneprisen -87. Som kjent gikk denne til montasjeavdelingen på Linderud, og mobiltelefon-montasje i Ensøveien. De som står bak denne prisen har hatt et problem – nemlig at det ikke fantes noe konkret å dele ut. Men som vi ser, ble det en løsning: Et diplom.

Bildet viser f.v.: Hovedverneombud Iris-Eveline Johansen, montør Bjarne Granli, avd.-direktør Trygve Engebretsen, montør Ivar Johnsrud, vara-verneombud Anny Fleck-Baustian, verneleder Rolf Eriksen og verneombud Gunnar Johansen.

Av Britt Eiril Bråten

"Hvis mannen visste hvor velinformerte kvinner er, ville de være forsiktigere."

EIL, de har med sine annonser i Elinstallasjon og Handel

en annen vri enn vår kunde fra forlums dager. De innkaller til landsmøte i Bergen og nordisk installatørmøte i Trondheim med eget DAMEPROGRAM!

Eva Kolstad, hvor er du?

Kanskje er det kun menn som har meldt sin interesse, hva vet jeg, men "intet varer evig", så neste gang skriver dere kanskje LEDSAGERPROGRAM?

En kvinnelig ingeniør i Siemens Trondheim fikk henvendelse fra en kunde i elbransjen med spørsmål om programmerbare styresystemer. Men, han ville snakke med en MANN. Vel, den kvinnelige ingeniøren svarte: Et øyeblikk, jeg henter vaktmesteren!

(El-informasjon og Handel)

I farten...

Ingen grunn til engstelse

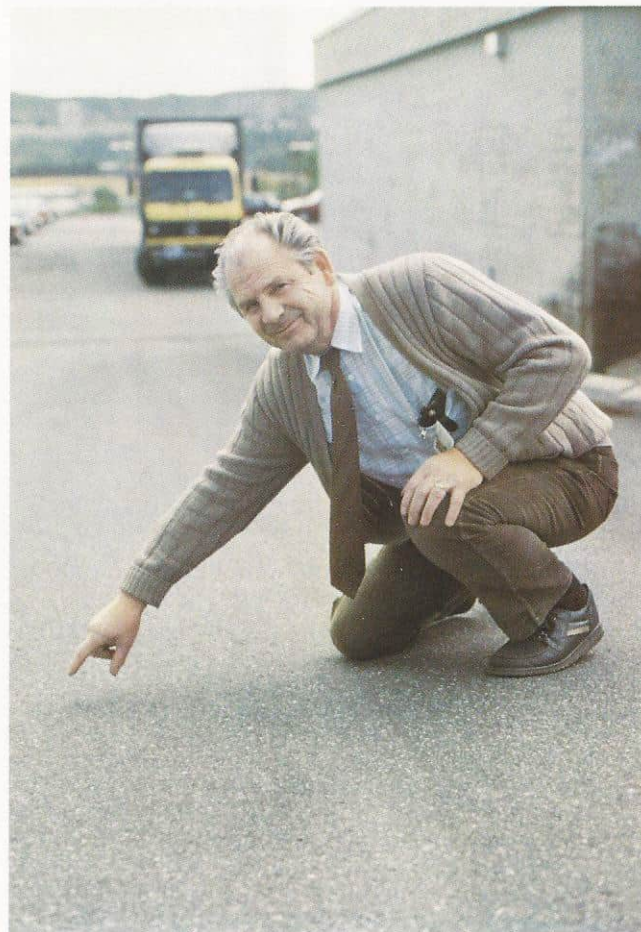
Ekspertene rister på hodet og sier: Dårlig grunnarbeide – når de titter på sprekke i gulvet i gjestekantinen i Kontorbygget. Det vil si, kontorbygget er det egentlig ikke, for underetasjen er bygget helt selvstendig og henger ikke sammen med Kontorbygget. Og fundamenteringen til dette er det ingenting å si på, hevder de samme eksperter. – Altså ingen grunn til engstelse oppover i asjene.

Fornyelse må til

På Linderud er vi svært så nøye med hvordan utemiljøet ser ut. Busker, plener og ikke minst trær trenger kontinuerlig vedlikehold, og Siemens har engasjert firmaet Norsk Gresservice (NGS) til å ta seg av denne jobben. Forleden ble det plantet en del nye trær som erstatning for de som døde i løpet av sommeren.

Marit Larsen t.v. og **Lars S. Thygeson** er her i full gang med å plante nye livskraftige trær i skråningen ned mot Østre Akervei. Så får vi bare håpe på at neste sommer ikke blir så våt og kald som den vi har bak oss.

Her i bakken opp til utelageret ligger det varmekabler. Vi har spart mye energi ved å installere termostatregulering av kablene, sier **Arvid Winnje**.

Energisparing på Linderud

Høsten er mørketid – og ENØK-tid. Ute-temperaturen synker, fyringen kommer igang, energiforbruket øker på mange områder. Kan vi spare noe energi på Linderud.

– Ja, absolutt, sier **Arvid Winnje**. Vi har kontinuerlig vår oppmerksomhet på dette, men jeg må jo tilføye at mulighetene for å spare energi på Linderud er blitt nokså begrensede med årene. Vi har igrunnen gått inn på de fleste områder med undersøkelser og tiltak, og fått gjennomført de prosjekter som kaster mest av seg. Et av de siste har vært utyskiftningen av lysrør på Linderud. Med de nye, slanke lysrør har vi kunnet klare oss med halvparten så mange, og med større lysutbytte. Bare i kontorbygget regner vi her

med en besparelse på ca. 100 000 kroner i året.

Vi har også regnet på hva vi kan spare ved automatisk lyslukking, men jeg er redd vinninga går opp i spinninga. Det vil koste oss 1/4 million kr. å installere systemet, og det skal spares mye lys før vi tar igjen det.

Ellers er varmegjenvinning et aktuelt begrep hos oss, sier **Winnje**. Den avgitte varmen i kjølemaskineriet er med og varmer opp kontorbygget og lageret. I hele høst har vi klart oss med denne varmen. Slikt monner. Og det monner også når enhver passer på å slukke lysene etter seg når arbeidsdagen er slutt. Det er energisparing i det daglige, som alle kan delta i.

Sikkerheten først

Den elektroniske adgangskontrollen på Linderud er nå i funksjon. Det vil si at alle som skal inn i en av bygningene utenom normalarbeidstid, (0800 – 1600) må ha med seg sitt personalkort. I Telebygget er kontrollen enda et hakk strengere. Her har man installert "turnstiles" – dvs. et bomsystem som bare kan åpnes ved hjelp av personalkort, eller ved at portvakten trykker på en knapp. Resepsjonsvakt og Siemens-pensjonist **Jakup Talleraas** demonstrerer her hvordan man gjør det for å komme seg inn i telebygget.

Reising i jobben – trivsel eller trussel?

Siemensfolket er et farende folk. Det er nødvendig med personlig kontakt, og noen må reise, enten det nå er til Oslo, Trondheim, Bergen eller andre steder hvor vi har kunder og kontorer innenlands, eller det er til München eller Erlangen, som er de viktigste reisemålene utenlands.

I inneværende kalenderår – altså fra 1. januar til nå, var det i Siemens registrert tilsammen 17 760 innenlandske overnattinger. I utlandet var det tilsvarende tall 7 424. I og med at det ennå er et par måneder igjen av året, kan vi fastslå at Siemens-medarbeiderne i løpet av året må tilbringe henimot 30 000 netter borte fra hjemmet – i embeds medfør.

Har dette noen konsekvenser for helsen?

Vi spør bedriftslege

Øivind Larsen:

– Det kommer an på. En tjenestereise nå og da for å besøke kunder eller andre avdelinger, et serviceoppdrag langt borte en gang imellom eller et internatkurs på hotell kan vel være et velkomment avbrekk i det daglige. Vi må imidlertid huske på at det også hos oss er folk som i et hvert fall periodevis er mer borte enn hjemme. Da kan det hende at det oppstår problemer både med trivsel og helse. Det kan f.eks. begynne å skurre i jobben fordi man føler seg løstrevet fra sammenhengen, man føler seg utenfor bedriften, for å si det enkelt, samtidig som man blir identifisert med bedriften når man er på oppdrag.

Familien

Fraværet fra familien kan også være en betydelig belastning, og det er ofte med bakgrunn i dette en uheldig utvikling begynner. For den fysiske helse er det i alminnelighet kostholdet som kan skape problemer. Uregelmessige måltider og stressende arbeid er en uheldig kombinasjon. Mye og god mat er faktisk et annet problem, særlig hvis det blir lite høve til mosjon. Alkohol må også nevnes. Ved utstrakt reisevirksomhet er det lett å komme til å utvikle et uheldig mønster for alkoholbruk.

Mye kan gjøres

– Kan dette forebygges?
– Mye kan gjøres, dersom de overordnede har disse forhold i tankene.

Det er for sent å gjøre noe når en medarbeider kommer og sier at enten må han redusere reisingen, eller så reiser kona.

Det er også uheldig å vente så lenge som til at magesåret har meldt seg eller til åpenbare alkoholproblemer har oppstått. Et stikkord her blir å motvirke at livet på reise og livet hjemme blir som to adskilte verdener. Den hyppig angitte stressfaktor er tanken på alt det man skulle ordnet med hjemme, mens man er borte, både i jobben og privat. Endel praktisk tilrettelegging kan uten tvil mildne dette.

”Hotell-kultur”

Når det gjelder livsvanene på reiser, må vi se i øynene at det etterhvert har blitt en ”hotell-kultur” som med sitt velpolerte kulissepreg nok kan være tiltrekkende, men som både er nok så forskjellig fra hjemlige standarder og fra det som er sunt, helsemessig og sosialt. Det er forståelig hvis det blir en øl eller to for mye på lange kvelder eller litt for ofte en tur i baren etter en hektisk dag. For de som er yngst, kan travel reisevirksomhet både være spennende og utfordrende. Det blir imidlertid ikke mindre spennende og utfordrende om man motiveres for å unngå de uheldige sidene, tvert imot, da vil det bli enda mer positivt. Det må være de eldre, mer erfarnes oppgave å organisere og å informere, slik at reisevirksomhetens velkjente ulemper unngås.

Forebygge

– Er disse problemene særlig uttalte i Siemens A/S?

– På ingen måte, de er almenne. Når det imidlertid en gang i mellom kommer for dagen problemer som kan tilbakeføres til reisevirksomhet,

understreker dette viktigheten av å forebygge. Slik forebyggelse kan bestå i justering av mange små praktiske detaljer og vi i bedriftshelsetjenesten gir råd så godt vi kan, hvis det trengs, sier Øivind Larsen.

Bedre ulykkesforsikring i Siemens

Siemens kan tenke seg å utvide den generelle ulykkesforsikring til å gjelde alle former for ulykker – dvs. også ulykker i privatlivet – gjeldende for 24 t/døgnet, sa personalsjef Bjørntvedt i siste AMU/BU-møte i Oslo. Trygghetsforsikring er intet godt alternativ. Den gjelder kun for arbeidsforholdet og ikke i privatlivet. Dessuten trappes den ned fra 40 år, og blir dårligere og dårligere, og ved fylte 60 år er den dårligere enn vår nåværende ordning.

Utvidelse av vår ulykkesforsikring til å gjelde 24 t/døgnet må behandles i vår direksjon. Saken er tatt opp fordi bedriften ville se på kostnads- og resultatutviklingen.

Når det gjelder Siemens-personforsikringer, er vi på høyde med andre bedrifter vi kan sammenligne oss med. De som har en bedre ordning er ofte bedrifter som har større risiko – f.eks. tungindustrien, sa Bjørntvedt.

”Jeg elsker jobben, men hater reisingen”

– Jeg trives svært godt med jobben min, men hater reisingen, hoteller og restaurantlivet som knytter seg til den, sier Hroar Syversen, eksportsjef for varmeovner med opptil 95 reisedager i året. Ofte får jeg ikke sove den første natten på hotellet. Og når jeg kommer hjem, er jeg ordentlig trøtt og sliten, utilgjengelig for sosial kontakt før neste dag.

– **Hva skal man passe på?**

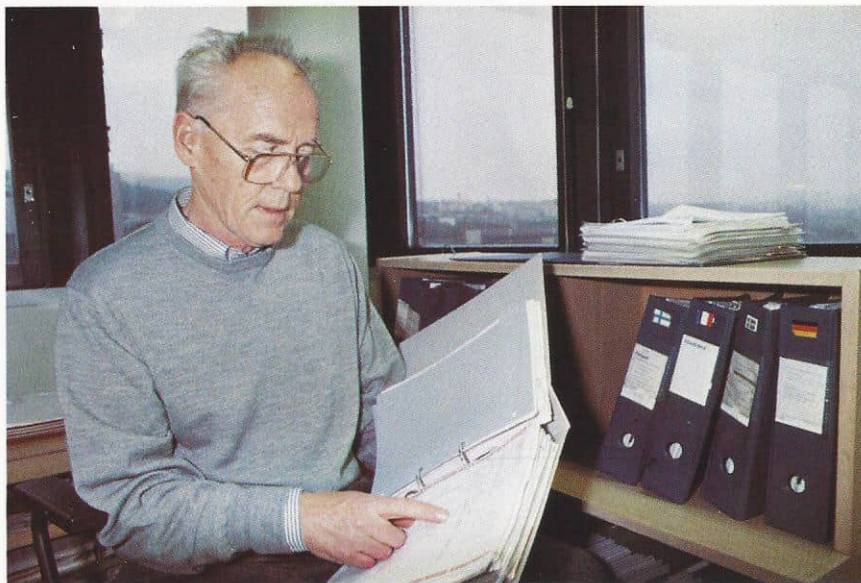
– Det er viktig å motstå drikkepresset. Særlig i luften, hvor drinkene er billige og kanskje gratis. Alkohol i flyet gir en dårlig start og en dårlig innkomst. Og så kan man gjøre bruk av de muligheter mange hoteller etter hvert har fått for mosjon med trimrom, badstue o.l.

– **Hva sier familien?**

– Mindre med årene. Men det ville være en god ting om kona fikk bli med en gang i blant og følge med i hva som skjer. Om firmaet ville investere i dette for folk som reiser mye, tror jeg det ville være meget positivt.

– **Ville du gjerne slutte å reise?**

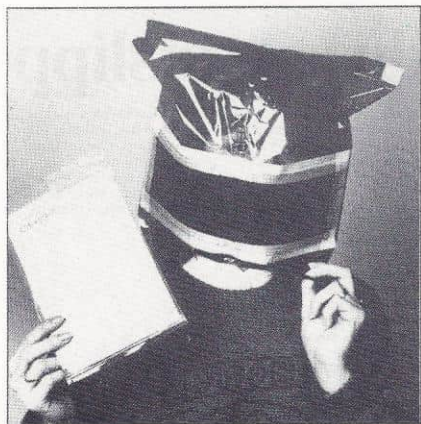
– Nei, langtifra. Det går i blodet. Uten reising blir jeg rastløs. Men det kunne gjerne klart seg med mindre.

Hroar Syversen, Siemens Oslo har forbindelse med mange land, og reising er et viktig innslag i hans liv med opptil 95 reisedager i året...

Fluktmasker ved hotellbrann

Norsk Hydro vil trolig som den første norske bedrift tilby fluktmasker som sikkerhetsutstyr til ansatte som reiser for bedriften. De enkelte avdelinger kan kjøpe maskene til cirka kr. 250,- pr. stykk, forteller bladet ”Profil”.

Maskene gir kortvarig beskyttelse mot røykforgiftning under hotell- eller flybrann, og tar sikte på å øke sikkerheten til forretningsreisende. (Foto: Terje S. Knudsen)

Maske i konvolutt

Maskene veier 200 gram og kommer i en konvolutt på A5-størrelse. Maskene er av samme type som for tiden blir kjøpt opp i tusentall av engstelige briter. Etter flybrannen i Manchester i 1985, som drepte 55 mennesker, har eksperter fremholdt at flere liv kunne blitt reddet ved hjelp av fluktmasker.

Brannsikre hoteller

I kjølvannet av den tragiske brannen ved Hotell Caledonien i Kristiansand har såvel brannvern-eksperter som forsikringsselskaper understreket at det også i Norge finnes livsfarlige hoteller.

Slik takler du en hotellbrann

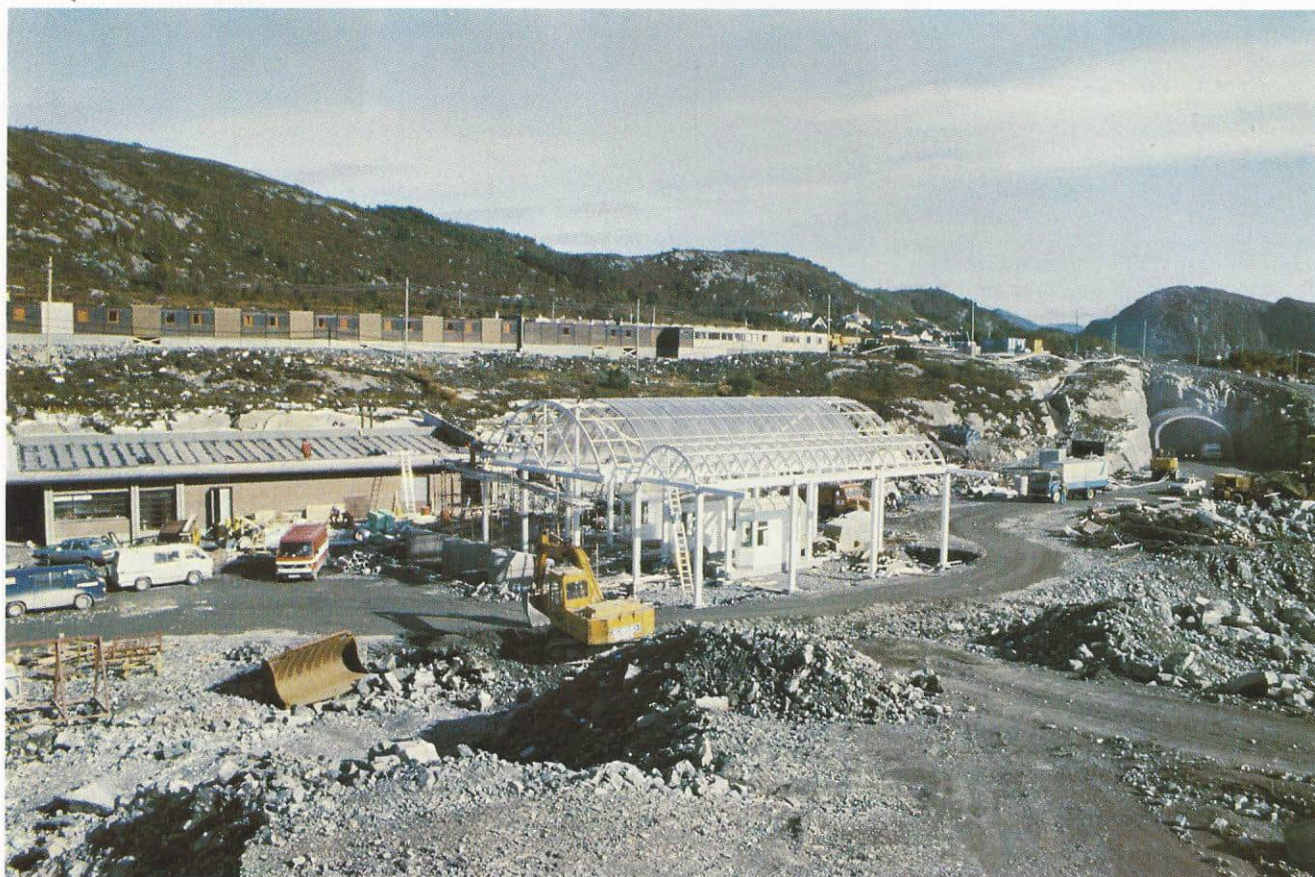
Norsk Hydro har utarbeidet retningslinjer for hvordan man bør forholde seg i tilfelle hotellbrann. Vi gjengir etter bladet ”Profil”:

Hvis det brenner:

1. Du er godt kjent med mulige fluktruter.
2. Vurderer situasjonen rolig, rommet er sannsynligvis et trygt sted.
3. Hvis du skal forlate rommet
 - forser ikke en varme/flamme front
 - tell dører så du finner tilbake
 - NB!! Ta nøkkelen med NB!!

4. Pust **dypt** når du har på masken så du skifter ut luften i masken.
5. Hvis du blir på rommet, fyll kar og vask med vann.
6. Fukt sengetøy og tett alle luft-åpninger og sprekker.
7. Bruk isbøtte eller søppelkurv for å øse på mer vann.
8. Det er alltid vann i toalett-sisternen.
9. Gi deg tilkjenne i telefon eller vinduet.
10. Hvis du må slå ut vinduet, vurder først eventuel røykutvikling utenfor.

Siemens Ålesund

7,7 km med undersjøisk biltunnel betyr en plass i Guinness' rekordbok. Driftige sunnmøringer har lenge gledet seg til at tunnelforbindelsen Ålesund-Ellingsøy-Valderøy skulle bli ferdig, og for Siemens Ålesund ligger det en god del prestisje i prosjektet. Alle de viktigste funksjonene i verdens hittil lengste undersjøiske biltunnel blir nemlig styrt automatisk – av SIMATIC. Og det navnet forplikter jo...

Vestlandet og fergetrafikk har alltid vært uløselig knyttet til hverandre. Alle transportbehov blir planlagt med utgangspunkt i fergeruter over fjordarmer eller ut til øyer. Fergen er like uunngåelig for vestlendinger som trafikkorker for Oslofolk. Ålesund kommune består som kjent av flere øyer, og kommunikasjonen har til nå vært 100% fergebasert. Mange besøkende har sikkert irritert seg over å måtte ta ferge inn til Ålesund by når man har kommet luftveien. Dessuten har ferger klare ulemper når det gjelder tungtransport. Men nå er det slutt. Statens vegvesen i finansielt samarbeid med Ålesund og Giske Bruselskap A/S, og med Selmer-Furuholmen som hovedentreprenør, legger i skrivende stund siste hånd på verdens lengste undersjøiske biltunnel. Med dette får ca. 70 000 sunnmøringer fergefri kontakt.

SIMATIC – den beste løsningen

Totalt består prosjektet av to tunneler og en bro. En tunnel går fra Ålesund til Ellingsøy og opp i dagen. Den andre går fra Ellingsøy til Valderøy. Her ligger Ålesund lufthavn Vigra. Fra Valderøy går det bro over til øykommunen Giske.

En tunnel under havet krever visse forholdsregler – for å si det mildt. Lekkasjer forekommer hele tiden, og pumper (8 stk.) skal ta unna vannet som trenger ned i tunnelen. Store kraftige ventilasjonsvifter (41 stk.) er også et "must" når det er snakk om slike dimensjoner. Oppå dette kommer CO-kontroll (CO = Karbonmonoksyd), trafikketthetsovervåking, sikt, lys og brannovervåking. Alle disse funksjonene skal styres, og Siemens Ålesund overbeviste hovedentreprenøren Selmer-Furuholmen om at SIMATIC var den beste løsningen.

Bildet ovenfor:

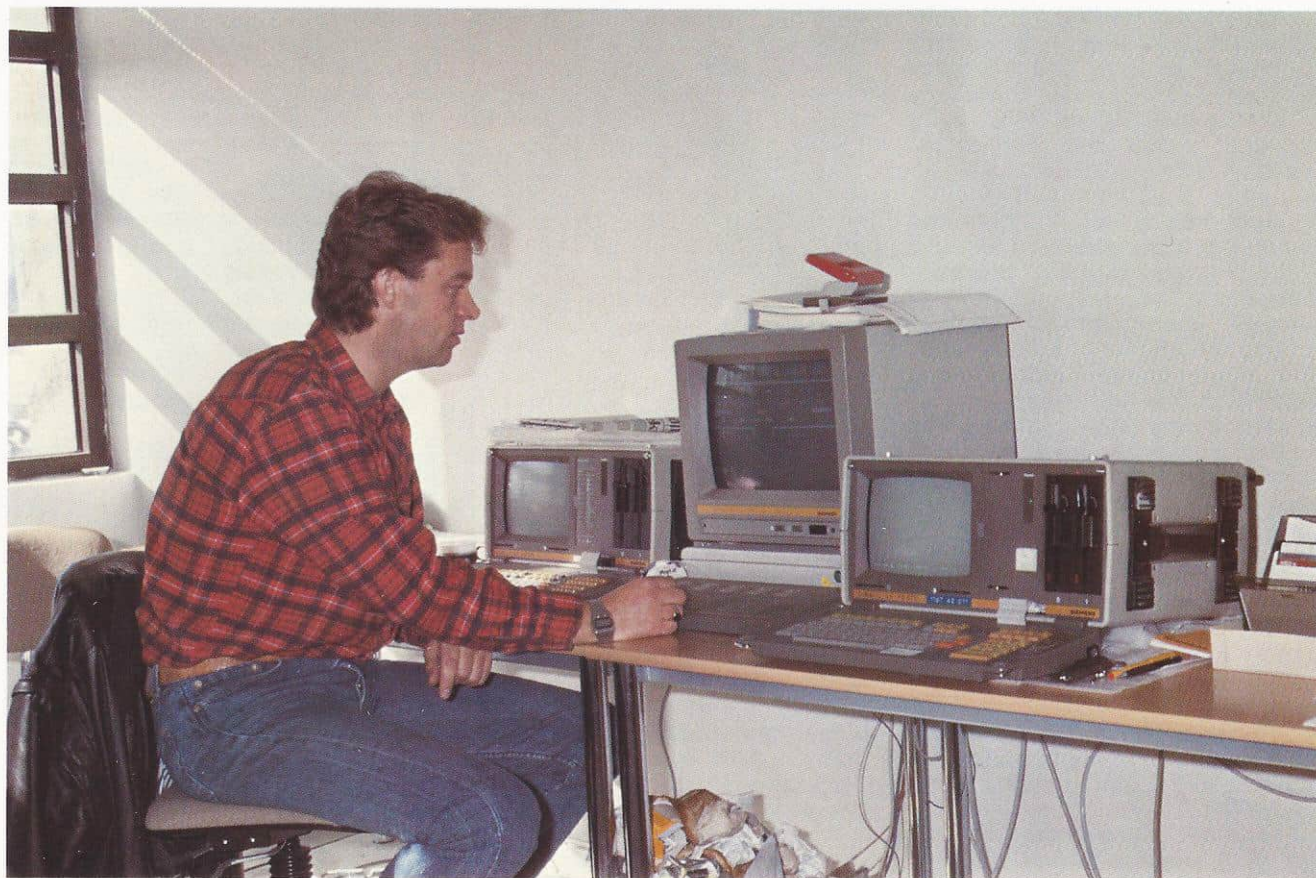
Betalings- og kontrollstasjonen på Ellingsøy var ennå ikke ferdig da Siemens Intern besøkte anlegget.

Bygningen til venstre huser hovedterminalen for SIMATIC-anlegget og det bensindrevne nødstrømsaggregatet. Betalingsstasjonen ser vi i bildets forkant. Prisen for å kjøre bilen gjennom tunnelen, er 30 kroner. Fem kroner mer enn det fergen koster.

Ingen spesielle problemer

140 meter under havoverflaten finner vi Siemens-ingeniørene Torbjørn Voldssund og Ove Lillevik i full sving med å sjekke SIMATIC-utstyret i en av de tilsammen 12 understasjonene som er fordelt på de to tunnelene. Understasjonene er underlagt en hovedkontroll som ligger på Ellingsøy.

har styringen

PLS-ingeniørene Torbjørn Voldsund (t.v.) og Ove Lillevik sjekker her de enkelte SIMATIC-moduler i en av de 12 understasjonene. Ingen problemer forbundet med å jobbe 140 m under havet, kan de to fortelle.

Der finner man også betalingsstasjonen for begge tunnelstrekningene.

– Svært få problemer med å legge opp SIMATIC-anlegget her nede, sier de to. Det eneste er at noen moduler blir skadet av fukt så lenge det ikke står strøm på. Men når anlegget blir slått på, regner vi med at de problemene forsvinner.

– Selve jobben her nede i dypet har til sine tider vært skikkelig tøff, forteller Lillevik. Dieselryk og steinstøv gjorde at sikt- og pusteforhold ikke var de beste.

Kommunikasjon med brannvakten

Brannvesenet er en meget viktig del av sikkerhetsberedskapen for tunnelsambandet. På brannvakten i Ålesund står det derfor en dataterminal som kommuniserer med driftskontrollsentralen på Ellingsøy. Fra brannvakten kan operatøren manuelt overstyre alle vifter, pumper osv. Skulle det bli nødvendig, kan brannvesenet også stenge tunnelene for all trafikk. Alle feilsituasjoner blir i tillegg registrert på en printer hos brannvesenet.

For Siemens Ålesund, betyr tunnelprosjektet kanskje mer prestisje enn rede penger. At man valgte SIMATIC som styre- og overvåkingssystem for

Siemens-ingeniør **Ove Lillevik** og SIMATIC-hovedterminalen på Ellingsøy. Herfra styres alle de viktigste funksjonene i den 7,7 km lange undersjøiske biltunnelen. Fra denne terminalen går det kommunikasjonslinjer til en lik terminal på brannvakten inne i Ålesund. Med god hjelp av SIMATIC, er sikkerheten ivarettatt på best mulig måte.

de viktigste funksjonene, betyr en fin mulighet for Siemens Ålesund til å markere seg. Som de selv sier: "Vi er stolte av at vi fikk styringen av tunnelen".

Tunnelsambandet Ålesund–Ellingsøy–Valderøy–Giske ble åpnet tirsdag 20. oktober. Åpningen ble foretatt av Hans Majestet kong Olav.

Siemenspensjonistene hadde herlig høsttur til Mallorca

Siemenspensjonistene i Trondheim hadde lagt høst-turen 1987 til perleøya Mallorca. 44 deltakere startet fra Værnes flyplass 22/8-87 for 14 dagers opphold på det nye Vingsenteret Marins Playa på Cala Millor.

Stedet var meget vakkert med rommelige leiligheter, elektrisk kjøkken og store balkonger. En meget godt assortert forretning var det også i anlegget.

Stort oppvarmet svømmebasseng, utebar og danseplass stod til vår disposisjon, og mellom palmer og blomsterarrangement var det plassert koselige sittegrupper hvor en kunne kose seg med en drink i selskapeleg samvær. De danseglade kunne stille denne kløen hver kveld og ellers var det nok av underholdning både for voksne og barn. Berømmes må også det enestående renholdet som ble opprettholdt hver dag både inne og ute.

Perlefabrikken

Utfukten til byen Valldemosa var hyggelig, og interessant var det å se klosteret hvor Chopin bodde med sin George Sand i flere år. I en annen by, Manacor, ble den mest berømte perlefabrikken besøkt, og vi tror nok at en god del Mallorca-perler havnet i

Trondheim. Sist, men ikke minst, må nevnes utfukten til Drakegrottene.

Dette er underjordiske dryppstensgrotter. Fargene og formasjonene inne i den store grotten var fantastiske, trolske, nifse og vakre på samme tid. Det er underlig å tenke på hva naturen selv har formet gjennom sekler av tid. Rart var det også å sitte ved den underjordiske sjøen i grotten og høre vakker musikk, mens små opplyste båter beveget seg sakte og stille på vannflaten.

Strand, sol og sjø

Puerto Cristo – Kristi havn – var et koselig bekjentskap, en lilleputthavn og merkelig nok stod den, for Mallorcas del, for den avgjørende kampen under den spanske borgerkrigen.

På Mallorca kan man ta mange utflukter, men stranden, solen og sjøen stod nok for de fleste i forgrunnen slik at det meste av tiden ble nok tilbragt der.

Vi håper på flere opphold på Mallorca, slik at vi kan få utforsket f.eks. Palma by med Katedralen, Almadainapalasset, Bellver og mange, mange andre severdigheter.

Alt i alt, en fin tur på et meget vakkert sted.

Pensjonistforeningen i Siemens Trondheim

Av B. Schrøen

Styret i Pensjonistforeningen, Siemens Trondheim har i år bestått av: B. Schrøen, leder, A. Weiseth, nestleder, H. Fisknes, kasserer, G. Larsen, sekretær, E. Saasen, styremedlem, A. Haugnes, varamann, E. Brattland, varamann.

Assosiert medlem til styret B. Hofstad.

Valgkomité: C. Stiles, leder, A. Nordmark, G. Vanvik.

Turarrangementskomité: A. Nordmark, leder, J. Gjervan, medlem, A. Weiseth, fra styret.

Det har i årets løp vært holdt 6 styremøter. Det første medlemsmøte i det nye året ble avviklet i den nye kantinen på Sluppen Syd 18.02.87, hvor vi med innbudte utgjorde 56-57 stk.

26.05.87 hadde vi omvisning på Musikkhuset ved Ringve med kåseri av Jan Voigt og med kaffe og vafler for 36 av våre pensjonister.

17. og 18.06.87 gikk så vårturen over Surnadal og Tingvoll til Molde med en hyggelig aften og overnatting på Romsdalsheimen og retur neste dag over Åndalsnes, Romsdalen, Dovre og Nerskogen tilbake til Trondheim. En fin og opplevelsesrik tur for 38 av våre pensjonister, til tross for at værgudene ikke viste seg fra sin aller beste side.

22.08.87 startet så 42 av oss på en 14 dagers tur til Mallorca. En tur som ble en opplevelse utenom det vanlige, med sol hele tiden og deilig salt sjø som gjorde oss alle godt.

22.09.87 gikk så vårt siste arrangement i inneværende forretningsår av stabelen. Det ble en festlig kveld for 54 av våre pensjonister på Lian restaurant med god middag og tilhørende drikke. Direktør Arnfinn Johnsen og frue var innbudte gjester. Utpå kvelden ble det dans og litt underholdning.

Siemens, Siemenslaget og oss

Stig Eriksen

Hvilken målsetting er det bak Siemenslaget, og er det et tilbud vi ansatte benytter oss av? Uante muligheter er til stede, noe som kom tydelig fram under gjennomgåing av 40 års protokoller ved Siemenslagets jubileum i Trondheim i fjor. Et "rocke-potpourri" i A-dur skulle vise noe av den bredden som har eksistert: Bare til ettertanke.

Det begynte med:

Skyting, svømming, bærtur og symfoni, teater, bridge, lotteri og mosjonsparti. Leseringer, skøyta, fotball, bibliotek og ski. Vedkjøp, håndball, friidrett, byggelag og filateli.

Så fikk vi:

Filmleie, Siemensorkester og orienteringsløp, bedriftsgymnastikk, kunstgruppe og hyttekjøp. Hobbyutstilling, båtbygging og motorklubb.

Bowling, tennis, skotthyll, fotoklubb og kanoprosjekt.

Stereobygging, gammeldans, bordtennis og sjakk. Luftgeværskyting og rebusløp med bil, sykkelgruppe, sangkor, familiedag og festa med stil.

Så... er du ensom, sitter kanskje mye alene, eller nyansatt og kjenner ingen fra før:

Ta kontakt med oss og vi er ikke sene med å lokke fram ditt smil og godt humør.

Likevel – i følge personalsjef Kåre Ytre-Eide i Trondheim er dette et miljøskapende tiltak som dessverre benyttes i alt for liten grad. Det stipulerte budsjett til festlig samvær er en kasse som har liten søkning, og nå som de årlige gigantfestene sannsynligvis er over og ut, er det opp til den enkelte å foreslå tiltak som kan virke positivt inn på arbeidsmiljøet – både i hverdag og fest.

Bare til ettertanke, igjen....

Siemens trapper ned boligutleien til ansatte

De høye boligprisene i Oslo og de nærmeste nabokommunene har ført til at veldig mange – også i Siemens – har problemer med å få seg et sted å bo. Boligtilbudet er det ingenting å utsette på – rent kvantitativt. Det er ikke uvanlig å finne både tre og fire smekkfulle sider i Aftenposten med boliger for enhver smak. Problemet er å betale herligheten. Inntil nå har Siemens Oslo hatt en del leiligheter for utleie til de ansatte. Noen leiligheter eies av firmaet, mens de andre er leileiligheter der Siemens har stått som leier. Siemens står nå i ferd med å trappe ned denne virksomheten.

Vi prøver i størst mulig grad å overføre leiekontrakten til den som bor i

Kirsten Jahren

En svekkelse av vårt tilbud

Hvordan ser så de personaltunge avdelingene på denne omleggingen?

– Jeg er skuffet over nyordningen slik den skisseres her, sier Tor Cederkvist. For meg ser det ut som en svekkelse av dagens ordning, uten at noe vesentlig nytt kommer isteden. (Boligandeler og UNI/Gjensidige-lån har vi hatt lenge.)

– Hovedproblemet sett fra avdelingslederens side er å skaffe hjelp i en ansettelsessituasjon. Spesielt gjelder dette folk som ikke bor i distriktet på det tidspunkt de søker jobb hos oss, og som derfor har problemer med å skaffe seg egnet bolig i Oslo-området. Vårt boligtilbud var en av de få fordelene jeg hadde å bake inn i vår "tilbudspakke" i kampen om ressursene på et stramt arbeidsmarked. Likeledes var det til stor hjelp når vi skal legge forholdene til rette for våre medarbeidere som returnerer fra Tyskland etter noen års "Versetzung" i Siemens AG.

– Bedriften hevder at den fortsatt vil annonsere etter leiligheter, det er administrasjon og oppfølging av kontrakten med utleiende som blir for tidkrevende og derfor spilles over til den ansatte selv?

– Nettopp. I stedet for at en profesjonell har dette som deltidsjobb, vil de enkelte avdelinger nå få kostnadene ved at de nyansatte (hvis vi altså får tak i dem) selv bruker dager og uker på å ordne disse detaljene. En lite optimal ordning, som jeg håper bedriften vil revurdere etter å ha sett den i et større perspektiv, avslutter Cederkvist.

Det blir altså slutt på å leie bolig gjennom Siemens. Tilbudet koster firmaet for mye. Men det er ingen grunn til å la alt håp fare.

Andeler

– Vi eier andeler i USBL (Ungdommens Selvbyggerlag), dessuten i borettslagene i Skedsmo, Rælingen, Nittedal og Lørenskog. Disse er av nyere dato, så når det er snakk om ansiennitetskrav, stiller man ikke særlig sterkt, sier Kirsten. Ved siden av dette kan Siemens være behjelpelig gjennom å rykke inn annonser i Aftenposten, eller en avis etter eget valg. Det er ikke vanskelig å finne en passende bolig på dagens marked.

– Men det er dyrt. Hva med finansieringen?

– Det vet personalsjefen alt om, smiler Kirsten.

Finanshjelp – ikke utleie

– Jeg tror det er riktig å se denne saken i et historisk perspektiv, sier personalsjef Inge Bjørntvedt til Siemens Intern. – Da vi begynte med utleie-ordningen for en del år tilbake, var det på langt nær så mange tilgjengelige boliger på markedet som det er i dag. I dag ligger problemet i å skaffe en finansiering man kan leve med. Av den grunn har Siemens valgt å "vri" tilbudet fra utleieboliger, over til finansieringstilbud som er gunstigere enn det man vanligvis kan oppnå på det åpne marked. Dette gjelder i første rekke 1. prioritets pantelån gjennom våre forsikringsforbindelser (UNI, Storebrand og Gjensidige). Det er også mulig å oppnå 2. prioritetslån gjennom disse, opplyser Bjørntvedt.

– Kan alle få slike lån?

– Vi har selvfølgelig årlige kvoter for tildeling som må overholdes, men i utgangspunktet har alle de samme mulighetene, sier Bjørntvedt.

Hushaier

– Det er helt utrolig hva enkelte kan få seg til å forlange for en svært spartansk møblert to-roms leilighet, sier hun. Noen av de som ringer til oss og har leiligheter til leie, vil ha 7-8000 kroner i måneden. Rått er det dekkende ordet. Men når vi ikke vil ha leiligheten, går vedkommende utleier (les; hushaier) til et annet stort firma som gladelig betaler denne prisen. Vi gjør det i alle fall ikke.

S/T-besøk i Holland

I forbindelse med at Siemens Trondheim har hatt nærmere 30 personer i Holland, har det også vært fotballsparking der nede.

Fire moduler til Oseberg "B"-plattformen har vært bygget ved Mercon verft i Holland, og Siemens har hatt personell der for såkalt punch-listing, registrering av gjenstående arbeid.

Selv med stort arbeidspress ble det tid til fritidsaktiviteter, og det ble satt i gang en fotballturnering mellom

Norsk Hydro, Siemens/KVI og engelsk personell. Siemens/KVI endte på en hederlig 2.plass, og det meldes om stor stemning.

Personellet var igjennom en tøff 2-3 måneders periode i Holland, men med god planlegging og høy arbeidsmoral kom vi vel i havn.

Det var hjemreise annenhver helg, og frihelgen i Holland ble brukt til sightseeing o.l. Mange fikk lære et nytt land å kjenne og traff mange hyggelige mennesker.

Med opplæringsavdelingen ute på anlegg

Opplæringsavdelingen i Trondheim har arrangert kurs i "skriftlig formulering" for ledere og nøkkelpersonell ved "Gullfaks C"-prosjektet. Kurset var på 8 timer og ble avviklet på anlegget i Arendal 20. og 21. oktober.

12 prosjektmedarbeidere deltok

Kursdeltakerne var alle prosjektmedarbeidere som holder til på verftet Nye Vindholmen Offshore. Det var en fin blanding av formenn/baser, konstruksjonsledere og fieldingeniører. Til stede var dessuten prosjektets leder Jarle Huseby, prosjektsekretær Eli Rønning og leder for installasjonsgruppen Per Harald Grinde fra "basis" i Trondheim.

Formålet med kurset var å motivere deltakerne til:

- 1) Selv å utføre mer av den skriftlige kommunikasjonen, slik som brev, notat, referat osv.
- 2) Skrive istedenfor å gi (muntlige) beskjeder.
- 3) Å spesialkurse personellet for prosjektet.

Kursinnholdet

Nøkkelpunkter i kursinnholdet var

- skriftlig kommunikasjon - generelt
- brevskrivning
- rapport-/referatskriving
- notat-skriving
- Site Queries (SQ) og Variation Order Request (VOR).

I den generelle delen ble det lagt stor vekt på fordelene med skriftlig informasjon sammenlignet med muntlige beskjeder. God språkbruk bygger på en del grunnregler. Deltakerne fikk trene på å vurdere og benytte disse i eksempler og øvelser fra sin arbeidssituasjon.

I den anleggs-spesifikke delen var hovedsaken å "detektere" og beskrive tekniske problemer som oppstår ute på anlegget. Det er da de må lage SQ og VOR. Prosjekthåndboken ble et nyttig hjelpemiddel - hvilket den også skal være i det daglige arbeid. Slike skriv skal til sist stiles på engelsk. Første bud er da selvfølgelig at problemet er formulert godt på norsk.

Instruktør Hilma Holm fikk god hjelp til å trekke teorien ned på grasrota - ikke minst av Per H. Grinde.

Jordnær opplæring

- Dette er den absolutt mest effektive måten å drive opplæring på. Dryppene av teori skal ikke være så store - hovedsaken er å få dråpene plantet i deltakernes arbeidssituasjon. Og det vet vi i ettertid at vi klarte, sier Hilma Holm.

Slike opplegg gir mulighet til å ta opp problemer og komme frem til løsninger i fellesskap. Selv ledelsen fikk "input" som medførte at rutiner/skjemaer skal forbedres.

Det er positivt at folk er motiverte på og stiller opp på slike tiltak. Kurset gikk nemlig på kveldstid - etter endt hard arbeidsdag. Dette betyr igjen at Siemens-økonomien rammes på en beskjeden måte. Det er heller ingen ulempe, mildt sagt. Og når deltakerne får tilsendt kursbevis er det å sammenligne med et førekort. Det er først da den virkelige kjøringen/treningen begynner.

Ingen er ferdig utlært

- Har du som instruktør lært noe?
- Vi har alltid noe å lære. Selv fikk jeg både se og lære mye. Vet du f.eks. hva en kabelbru er? Det gjør jeg nå. Men det er en annen sak, sier Hilma Holm til slutt.

Elektromedisin

- Siemens verdens største

Vi vet alle at Siemens er stor, - på mange felt blant de største i verden. Når det gjelder medisinsk teknikk er vi imidlertid den største. På årsbasis omsetter Siemenskonsernet medisinsk teknisk utstyr for ca. 20 milliarder kroner, mer enn 75% utenfor Tyskland. Ca. 1/3 av omsetningen finner sted på det konkurranseutøffe amerikanske marked, melder ZI-München.

Tyngdepunktet ligger fortsatt på diagnosesiden, men utstyr for terapi får stadig større betydning.

Stålplatene føk om hushjørnene

- Orkans styrke i kastene, erklærte vår meteorologiske ekspert på Linderud under uværet fredag 16. oktober. Dermed gikk det med kledningen på vårt Forum-bygg som bildet viser. Et hell i uhellet at det skjedde om kvelden da ingen folk var tilstede og det heller ikke stod parkerte biler på veien. Stålplatene føk om hushjørnene - vi ser dem samlet i haugen til venstre på bildet.

Informasjons- teknologi, - en revolusjon

Tor Jemtland intervjuet
av Tor Cederkvist

For 5 år siden gikk adm. dir. Tor Jemtland inn som formann i Norges Tekniske Naturvitenskapelige Forskningsråds (NTNF) Komité for Elektronikk og Databehandling. Fra 01.01.87 er denne komitéen døpt om til "Nasjonal Styringsgruppe for Informasjonsteknologi". Formannen heter fortsatt Tor Jemtland, og Siemens Intern har stilt ham en del spørsmål i denne forbindelse.

En milliard til IT

- Dir. Jemtland, hvorfor dette navnebyttet? "Nasjonal Styringsgruppe" antyder mer makt, mer utøvende myndighet, enn den gamle betegnelsen "komité"?

- Det er riktig. Oppgaven går i begge tilfelle ut på å vurdere bruk av forskningsmidler. Men den gamle komitéen hadde kun ansvar for fordeling av egne midler i størrelsesorden 100 mill. kroner pr. år. Den nye har dessuten medansvar for et tilsvarende beløp kanalisert gjennom andre komitéer.

Som rådgivende organ skal vi ta stilling til fordelingen av ca. en milliard kroner årlig til forskning og utvikling på feltet informasjonsteknologi, midler som kanaliseres gjennom 8 forskjellige departementer. Dette gjelder den såkalte "Nasjonale handlingsplan for informasjonsteknologi", som Regjeringen la frem i forbindelse med statsbudsjettet for 1987.

Hvilken halvpart?

- Det er sagt om forskning at halvparten av de pengene man benytter like gjerne kunne vært kastet ut av vinduet, - problemet er bare at man aldri på forhånd vet hvilken halvpart. Gjelder dette også for de saker Styringsgruppen behandler?

Et skjevt smil bekrefter at vår påstand treffer nær blinken. At slike avgjørelser alltid er beheftet med en usikkerhet som gjør oppgaven både ansvarsfull og vanskelig.

- Det fagområdet dere behandler er et felt hvor Siemens også har sterke interesser og engasjement. Det vil derfor falle i din lodd som komitéformann å motta søknader om støtte både fra vårt firma, og fra konkurrenter. Kommer du i den anledning

opp i lojalitetskonflikter, den ene eller den andre veien?

- Generelt vil jeg si at det er lite konfliktstoff av denne art. Dessuten dreier de aller fleste søknader seg om samarbeidsprosjekter, det er sjelden søknader av betydning fra enkeltstående bedrifter.

Revolusjon

Det sies til kjedsommelighet at vi er på full fart inn i informasjonssamfunnet og informasjonens tidsalder. Hva legger du i dette begrepet, - og hvordan tror du det vil påvirke enkeltindivider og samfunnet?

- Jeg tror vi her står foran en revolusjon, kanskje større enn den vi kaller den (første) industrielle revolusjon. Og at Norge må delta i omstillingen fra industrisamfunn til informasjonssamfunn. Ganske enkelt fordi vi har valgt å gi høy levestandard for alle i landet vårt. Den nasjonale satsing på IT er derfor ikke et mål i seg selv, men et middel til å nå det overordnede mål.

For enkeltindividet vil informasjonssamfunnet bl.a. bety at man vil kunne velge arbeidstid og arbeidsplass mer ut fra egne behov enn ut fra

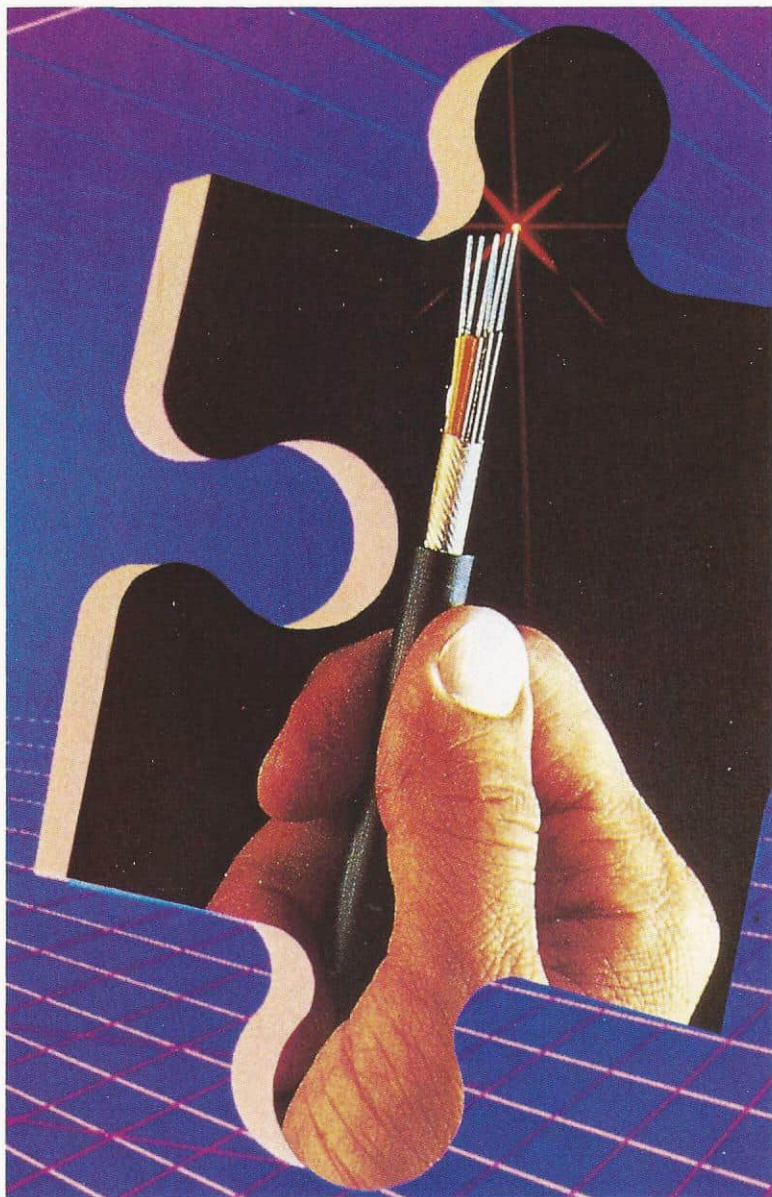
samfunnets og arbeidsgivers ønsker, det vil si vi løser det politiske problem vedrørende bosetningsmønster. Jeg tror også at den lettere tilgangen til informasjon vil hjelpe menneskene til å ta bedre og riktigere avgjørelser, - til glede for seg selv og samfunnet.

Tro på Norge

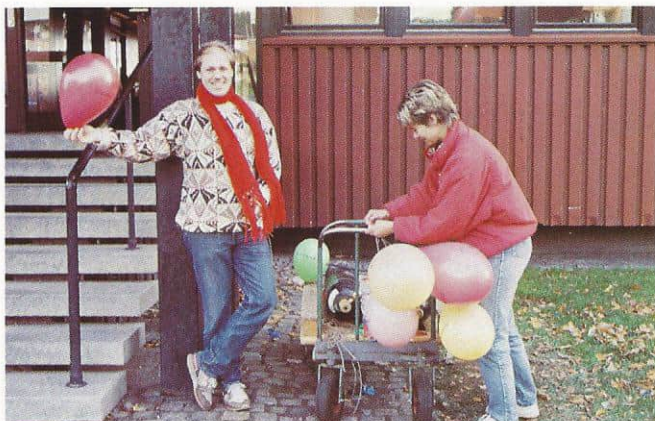
- Til slutt: hvordan ser du på mulighetene for Norge generelt og Siemens spesielt til å hevde seg innen feltet informasjonsteknologi mot giganter som bl.a. USA og Japan?

- Skal vi klare å hevde oss, må vi ha tro på Norge som et land hvor det er mulig å løse problemer og å bidra til verdiskapning. Vi må gå inn for en nasjonal satsning, et omfattende samarbeid om store nasjonale oppgaver. Samtidig som vi tar vare på den sunne konkurranse.

Når det gjelder Siemens er det min oppfatning at vi befinner oss midt i smørøyet. Som firma har vi forlenget valgt å orientere oss mot de felter av teknikken hvor IT er involvert og vi har et konsern i ryggen som er i verdenstoppen på dette området. Nå gjelder det bare å sørge for at vi benytter våre ressurser riktig!

Åpent hus på Linderud — en betinget suksess

Siemenslaget i Oslo har avviklet «Åpent hus», med ca 700 besøkende. Siemenslagets formann **Roar Haglund** sier seg godt fornøyd med gjennomføringen, men han er betenkt over det relativt beskjedne besøket. — Et slikt arrangement burde lokket langt flere til Linderud, mente han.

Tilbudene til de besøkende var ganske bra. Fra foredrag av Jemtland til dataspillkonkurranse for barna, og tippekonskurranse for de voksne. Ved siden av dette var det satt opp busser til hvitevareavdelingen i Østensjøveien.

— De som var her hadde — etter det jeg kunne bedømme — en fin dag, sier Haglund. De fikk se Siemens fra en annen vinkel enn det de er vant til.

— Vi i Siemenslaget så på «Åpent hus» som en anledning til å formidle informasjon om arbeidsplassen vår til

Tre av de mest aktive på «Åpent hus». På bildet til høyre har vi Svein Paulsen og hans «lyd som hobby»-utstilling. Bildet til venstre viser Erik Anderson og Anne Katrine Døhlen, som delte ut ballonger til de aller yngste besøkende.

familie og venner. Mange avdelinger tok oppgaven alvorlig og lagde en fin presentasjon av seg og sitt. Hos andre så vi dessverre at det tydelig skortet på motivasjon. Dette kan muligens skyldes mangel på informasjon fra ledersjiktet i avdelingene, sier Roar Haglund.

— Det er synd at de gode intensjonene om å være åpne, og informere omverdenen om det man holder på med, bare kommer til uttrykk i festtaler, og ikke i praksis, sukker han.

Konkurransesvinnere

Både barn og voksne hadde anledning til å konkurrere. Vinnerne av de to konkurransene (Tippekonskurranse og dataspill) ble:

Dataspill:

Yngste klasse: Uni Nytorpet
Eldste klasse: Per Henning Almvang
Disse vant hver sin radio Walk-man. De øvrige finalistene vant LP-plater og kassetter.

Tippekonskurranse:

Ingvild Sandvold vant en kaffetrakter.
Audun Oland vant et vaffeljern.
Gunn Oland vant en eggkoker.
Bjørn Harald Olstad vant en brødrister.
Øivind Olstad vant en hårtørner.

Lønnskostnadene for elektrikere steg med 17,6% på ett år

En devaluering på 12%, et inntektsoppgjør med en ramme på 8,35% pluss en glidning og en arbeidstidsforkortelse på 6,67% er noen av de kraftigste drivkrefter bak en av de verste prisstigningsperioder vi har hatt i de senere år. I tillegg kommer en rekordhøy sysselsettingsvekst som har ført til at arbeidsledigheten er forsvunnet for alle som vil arbeide. Dette er selvsagt i seg selv en god ting — men effekten på prisstigningen er mildest tatt lite hyggelig, skriver Erling Skjorshammer i siste nr. av "El-installasjon og Handel".

Fra mai 1986 til mai 1987 steg de totale byggekostnader for boligblokk med 12,2% og fra juni til juni med 11,1%.

I samme periode steg materialindeksen med henholdsvis 11,1% og 8,9%. Det kan tyde på at noen av drivkreftene er i ferd med å flate seg ut.

For elektrisitetsarbeid i alt steg totalindeksen fra mai 1986 til mai 1987 med 16,1% og fra juni til juni med 14,1%.

Stigningen var altså enda sterkere for elektrikerarbeidet, men også her

var stigningstakten noe avtakende.

For elektrisk materiell var stigningen i samme periode henholdsvis 17,2% og 14,5%.

Materialprisstigningen for elektrisk materiell lå også her høyere enn for materiell totalt.

Hva lønnsutgiftene angår viste N.A.F.s lønnsstatistikk for voksne menn i alt en stigning fra 1. kvartal 1986 til 1. kvartal 1987 på 18,3%.

For bygg- og anleggsvirksomhet i ett var stigningen i samme periode 19,4 — mens den for byggevirksomheten alene var 18%.

For fagarbeidere i elektrikerfaget var stigningen 17,6%.

Selv om vi skulle få et moderat lønnsoppgjør i 1988 ser det fortsatt lite lystig ut hva prisstigningen og inflasjonen angår, skriver Skjorshammer.

Siemens Intern

17. årgang. Utgitt av Informasjonsavdelingen.

Redaktør: Per Buer, S/O

Red. sekretær: Espen Nordhagen, S/O

Medarbeidere: Tove Løhne, S/T

Knut Madsen, S/B